

det, forekomme mig ikke at være af en saadan Natur, at de skulde være uoverkommelige. Det synes nærmest at se ud til, at man kunde enes om de Bestemmelser, som have været den egentlige Grundvold for Forslagsstillerne til at fremkomme med Forslaget, og dermed er jo vor Hovedhensigt naaet. — Jeg skal dernæst gjøre nogle Bemærkninger til de forskjellige Indbendinger, som ere fremkomne. Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet (H. C. Holch), omtalte, at navnlig Læringsforholdene kunde komme meget i Betragtning med Hensyn til det, som dette Lovforslag omhandlede. Det er en Selvsølgte, at naar jeg specielt har omtalt de mindre Næringsdrivendes Stilling, som dette Lovforslag kunde vedrøre, og ikke særlig har fremhævet alle de Dvrigte, hvis Forhold dette Lovforslag indvirker paa, er det ikke derfor givet, at jeg ikke skulde nære stor Sympathi med Læringerne og ligeledes de Dvrigte, som dette Lovforslag kommer i Berøring med; tværtimod, alle de have min fulde Sympathi, som lide under de Forhold, som vi for Dieblirket befinde os under med Hensyn til den nuværende Helligdagsanordning, og da ganske sikkert ikke mindst de unge og i høieste Grad afhængige Læringer. Med Hensyn til det Spørgsmaal, det ærede Medlem omtalte, om hvor vidt Arbejderne kunde taale at have saa mange Fridage af Hensyn til deres Indtægter, som Valgdagene vilde kunne paaføre dem, skal jeg sige, at jeg oprigtig nærer den Anskuelse, at det vil være dyrest for Arbejderne ikke at have disse Fridage. Jeg tror, det betaler sig ret godt for Arbejderne og for enhverformelt Samfundsklasse at være fri paa Valgdagen og at have fuld Frihed til at varetage sine politiske og borgerlige Rettigheder. Det er det største Vederlag, man kan faae for en Fridag. Det er Arbejderstandens Ulykke, at den hidtil ikke har været i Stand til at benytte sin Valgret paa rette Maade, det er den Ulykke, som hviler over den, og naar den kan blive afhjulpen, er det min Overbevisning, at de faae en meget god Erstatning for den Indtægt, de derved offre. Det er ogsaa min Overbevisning, at Arbejderne, om de ikke allerede nu have det, inden ret længe ville faae en klar Forstaaelse af, hvilken Kompensation de i den Retning faae for al den Tid, som de offre paa at benytte deres Valgret. Det kan være, at der endnu er en meget stor Del, som ikke forstaaer det, som ser saa snævert paa Forholdene, at de ikke kunne se det; men det er min Overbevisning, at den politisk betragtede Tid, vi have haft i de senere Aar, i høj Grad har bidraget til at oplyse Arbejderne om, hvor ueheldigt det er for dem og

alle Andre, som ikke hidtil have øvet politisk Indflydelse, at være inddraget denne, og hvor overordentlig heldigt det vil være for dem i Fremtiden at komme til at udøve deres politiske Rettigheder, saa at de kunne faae den Indflydelse paa Lovgivningsmagten, som enhver Klasse i Samfundet bør have, naar den ikke skal blive stedmoderligt behandlet. Det ærede Medlem berørte ligeledes, at der var Enkelte, som man ikke var i Stand til at ramme med dette Lovforslag f. Ex. dem, der arbejde hjemme. Jeg tror dog, man er kommet dem saa temmeligt nær, idet man har forbudt alt Arbejde paa Værksteder. Derved vil man f. Ex. ramme den Stræder eller Skomager, der vil arbejde hjemme i Lokaler, der alene ere indrettede til at arbejde i. De maa betegnes som Værksteder, og Arbejde deri er selvfølgelig forbudt. Det ærede Medlem udtalte, at jeg skulde have sagt, at dersom det kunde befrægtes at fremme Gudsfrigten, vilde jeg være imod det. Jeg tror ikke, jeg udtrykte mig paa den Maade. Jeg sagde, at jeg ikke havde stillet Forslaget for at styrke Gudsfrigten, og det var jeg i Følge mit Standpunkt nødt til at sige, thi ellers vilde ærede Medlemmer, som kjende mine og mine Meningsfællers principielle Anskuelser kunne sige, at vi kom her og stode som Hyklere, og det ønsker jeg ikke skulde være Tilfældet. — Der er fremkommet Udtalelser fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen) angaaende offentlige Forsamlinger om Søndagen, hvori han berørte den Diskussion om det Spørgsmaal, som har været fremme tidligere. Jeg har ogsaa set, at Forhandlingerne tidligere have dreiet sig om dette Spørgsmaal, og jeg vil ikke være en Modstander af, at der ikke bliver lagt Hindringer i Veien for Forsamlinger paa Helligdage, jaaledes som Tilfældet nu er. Overfor hvad det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 4de Valgfreds (H. C. Holch) berørte om Indstrænkningen i Arbejdernes Indtægt af Søndagsarbejde, skal jeg fremhæve, at jeg er af den Anskuelse, at Arbejderne ville faae Erstatning for Søndagsarbejdet ved den Frihed, som de herved faae. — Med Hensyn til Bemærkningen om, at Politimyndighederne skulde have for megen Indflydelse paa forskellige Afgørelser fra Lovforslagets Regler, skal jeg kun sige, at hvis man kan finde andre Autoriteter, som ere mere hensigtsvarende, saa skulle Forslagsstillerne ikke have det Mindste derimod. — Naar den høitærede Minister mente, at det havde været heldigere, om vi i Stedet for at stille Forslaget som et selvstændigt Forslag, havde stillet det som et Tillæg til Helligdagsloven, saa kan det være, at han har